

Примітка 1. Інформація про кредитну спілку.

Кредитна спілка «Єднання через Природний Закон» (далі – кредитна спілка) створена відповідно до Закону України «Про кредитні спілки». Під час виконання своїх функцій керується законодавчими актами України та нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг).

Кредитна спілка - заснована і діє на підставі рішення установчих зборів її засновників Протокол №1 від 14.04.2003 року.

Державна реєстрація кредитної спілки здійснена Виконавчим комітетом Марганецької міської ради Дніпропетровської області 24.06.2004, 28.08.2004, № запису 1 228 120 0000 000009. (Свідоцтво серія А00 № 395806 від 24.06.2004 р). Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Кредитна спілка заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки, а саме:

- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

Членами кредитної спілки є особи, які мешкають на території Дніпропетровської області.

Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом України «Про кредитні спілки». Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 24.06.2004 р. №1107 (реєстраційний № 14100387), про що видане Свідоцтво серії КС №289. Кредитна спілка здійснює діяльність, яка потребує отримання ліцензій відповідно до вимог чинного законодавства. Діючими ліцензіями на дату затвердження звітності є:

- ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, Рішення про видачу ліцензії від 26.12.2013 р. № 4700. Початок дії з 26.12.2013 р., строк дії – безстрокова;
- ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг, а саме на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, на підставі розпорядження Нацкомфінпослуг від 23.02.2017 р. № 382 «Про видачу КРЕДИТНІЙ СПІЛКИ «ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН» ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)».

Місцезнаходження, за яким знаходиться та здійснює діяльність виконавчий орган кредитної спілки, є адреса: Дніпропетровська область, м. Марганець вул. Паркова, будинок 12.

Кредитна спілка здійснює діяльність через відокремлені підрозділи. Кредитна спілка має 5 зареєстрованих відокремлених структурних підрозділів у вигляді відділень, які розташовані у Дніпропетровській області.

Органами управління кредитної спілки є загальні збори (вищий орган управління), спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Офіційна сторінка в Інтернеті, на якій доступна інформація про Спілку: www.kreditnaspilka.com

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (включаючи порівняльні дані) затверджена до випуску рішенням правління кредитної спілки.

Кількість працівників складала станом на :

31 грудня 2017 р	25 чоловік
31 грудня 2016 р.	25 чоловік.

Примітка 2. Основи подання фінансової звітності

На виконання вимог ст.12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність кредитної спілки станом на 31.12.2017 р., була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та тлумачення до них, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку включаючи всі раніше прийняті діючі МСФЗ, які опубліковані на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

Представлена фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Національною валютою України є гривня. Гривня є також валютою обліку кредитної спілки і валютою подання цієї фінансової звітності. Усі фінансові дані подані у гривнях, округлених до тисяч.

У своїй обліковій політиці кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2014 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000 р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 № 04/4-07/702. За попередні періоди включаючи 31.12.2014р. кредитна спілка подавала фінансову звітність за національними стандартами НСБО (ПсБО)

Концептуально основою цієї фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для 2017-го фінансового року.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року.

Звітний період - 2017 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Форми фінансової звітності

Перелік та назви форм фінансової звітності відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки.

У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

Примітка 3. Економічне середовище, в умовах якого кредитна спілка здійснює свою діяльність

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувалась та відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, недосконалості законодавства, зниження платоспроможності та довіри позичальників до фінансово-кредитних установ. Майбутній напрямок і наслідки вдосконалення їхнього функціонування на фінансовому ринку наразі невідомі.

Державне регулювання діяльності фінансових установ покладене на Нацкомфінпослуг. Нормативно-правова база, що покликана регулювати різні аспекти професійної діяльності на фінансовому ринку, є досить суперечливою та не повністю сформованою. Недосконале правове середовище і проблеми державного регулювання негативно впливають на діяльність кредитних спілок.

Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» та Статуту кредитної спілки, кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів.

Хоча керівництво кредитної спілки вважає, що вживає усі необхідні заходи для забезпечення стійкості діяльності кредитної спілки у даній ситуації, непередбачувані подальші погіршення у вищезазначених сферах можуть негативно вплинути на результати діяльності та фінансовий стан кредитної спілки, у спосіб, що не може бути визначений на даний момент.

Представлена фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

Примітка 4. Принципи облікових політик

Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2017 року, як описано нижче. Вони використовувались в усіх періодах, що представлені у фінансовій звітності.

Огляд стандартів, поправок та інтерпретацій МСФЗ, які випущені але ще не є чинними, і тих які не були прийняті раніше кредитною спілкою представлено у примітці 5.

Основами оцінки, що застосовувалися під час складання фінансової звітності, є собівартість, справедлива вартість, амортизована собівартість.

1. Фінансові інструменти. Основні методи оцінок

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Кредитна спілка визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вона стає стороною договірних домовленостей щодо цього інструмента.

Операції з фінансовими інструментами визнаються в звіті про фінансовий стан на дату розрахунку, тобто на дату його надання (отримання) і первісно оцінюються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати на проведення операції, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Справедливою вартістю фінансового інструменту під час первісного визнання є ціна операції (тобто вартість наданих або отриманих коштів) скоригована на витрати на проведення операції, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, на придбання, випуск або вибуття фінансового активу чи зобов'язання і які не були б отримані (сплачені), якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції, наприклад, включають виплати та комісійні, сплачені за надання (отримання) фінансового інструменту, витрати на реєстрацію та оцінку заставного майна, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності і т.ін.

Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими інструментами, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Прибуток або збиток при первісному визнанні виникає лише тоді, коли є різниця між справедливою вартістю та ціною операції (угоди), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків.

За відсутності активного ринку основою для визначення поточної справедливої вартості є дані про останні договори, здійснені між непов'язаними сторонами. Суми, що отримані під час проведення примусових операцій (вимушений розпродаж майна в рахунок погашення боргів, під час ліквідації тощо), не є справедливою вартістю.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків та аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Якщо вплив дисконтування майбутніх грошових потоків, що очікується отримати від таких фінансових інструментів, є несуттєвим справедлива вартість визначається в сумі собівартість операції при визнанні фінансового інструменту.

Застосування методики оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Подальша оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань описана нижче.

Кредитна спілка **припиняє визнання фінансових активів**, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Кредитна спілка припинила здійснювати контроль над активом.

Кредитна спілка може **припинити визнавати** (списати з балансу) **фінансове зобов'язання** тільки після його погашення, тобто коли зобов'язання буде сплачено, анульовано або припинено з закінченням терміну його дії, або при звільненні позичальника від зобов'язань кредитором або за законом.

Подальша оцінка фінансових активів

В залежності від моделі, використовуваної кредитною спілкою для управління фінансовими активами, та від характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором потоками грошових коштів, фінансовий актив оцінюється:

- *за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка* (отримання в зазначені терміни потоків грошових коштів, які є виключно платежами основного боргу та відсотків на непогашену суму основного боргу); або
- *за справедливою вартістю.*

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента.

Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі гонорари та комісійні виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Витрати від знецінення визнаються в складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід в міру їх виникнення внаслідок однієї або декількох подій (збиткових подій), що відбулися після первісного визнання фінансового активу, і якщо ця подія (або події) впливає (впливають) на розрахункові майбутні грошові потоки від фінансового активу або групи фінансових активів, які можуть бути оцінені достовірно.

Якщо кредитна спілка визначає, що не існує об'єктивних ознак знецінення для фінансового активу, оціненого на індивідуальній основі, незалежно від того, чи є актив індивідуально суттєвим чи ні, він включається до групи фінансових активів із подібними характеристиками

кредитного ризику, і ця група оцінюється на предмет знецінення на колективній основі. Основним чинником, який враховує кредитна спілка при оцінці фінансового активу на предмет знецінення, є його прострочений статус.

Іншими об'єктивним свідченням зменшення корисності (знецінення) фінансових активів є інформація, яка стосується таких збиткових подій:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата (порушення боржником умов договору);
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Кредитною спілкою фінансова інформація про позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника;
- ймовірність банкрутства або іншої фінансової реорганізації боржника або емітента;
- вартість забезпечення суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Для колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються за схожими характеристиками кредитного ризику. Ці характеристики відносяться до оцінки майбутніх грошових потоків для груп таких активів і свідчать про здатність дебіторів погасити всі належні суми відповідно до контрактних умов у відношенні оцінюваних активів.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначаються на основі контрактних грошових потоків, пов'язаних із цими активами, та на основі досвіду керівництва щодо прострочених сум, що виникнуть у майбутньому в результаті минулих збиткових подій, а також успішного повернення простроченої заборгованості. Дані минулих років коригуються з урахуванням поточних існуючих даних для відображення впливу поточних умов, які не впливали на попередні періоди, і для усунення впливу минулих умов, які не існують в даний час.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються чи іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної ставки відсотка, що використовувалася до зміни його умов.

Втрати від знецінення визнаються шляхом створення резерву в розмірі, необхідному для зменшення балансової вартості активу до теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків (не враховуючи майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка для даного активу. Розрахунок теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу, забезпеченого заставою, відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення щодо стягнення предмету застави за мінусом витрат на отримання та реалізацію застави, незалежно від того, наскільки ймовірно звернення щодо стягнення предмету застави.

Резерв під знецінення формується шляхом віднесення відповідної суми на витрати.

Якщо в наступному періоді сума втрат від знецінення зменшується, і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, що настала після визнання знецінення (як, наприклад, підвищення кредитного рейтингу дебітора), раніше відображений збиток від знецінення сторнується шляхом коригування створеного резерву через прибуток або збиток.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву під знецінення після завершення всіх необхідних процедур щодо відшкодування і після визначення остаточної суми збитку.

Зміна умов кредитів. Якщо за фінансовими активами умови змінюються у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи є знеціненими і їх знецінення розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки, визначеної до зміни умов. Якщо кредити видані під плаваючу ставку, то знецінення таких активів розраховується з використанням поточної ефективної процентної ставки. Якщо зміна умов відбувається не у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи не є знеціненими і за такими активами балансова вартість не коригується.

Сума коригування визначається як різниця між теперішньою вартістю нових грошових потоків з урахуванням змінених умов, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою (поточною ефективною процентною ставкою, якщо кредити видані під плаваючу ставку).

Взаємозалік фінансових активів і зобов'язань (з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише чистої суми) може здійснюватися лише в разі наявності юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, якщо є намір одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями або провести розрахунок на основі чистої суми.

2. Фінансові активи кредитної спілки

Фінансові активи кредитної спілки залежно від наміру їх придбання класифікуються таким чином:

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, кошти на банківських рахунках кредитної спілки та короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції з первісним строком розміщення до 30 днів, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Депозити в інших фінансових установах. Це заборгованість кредитних установ зі строком погашення понад 30 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Депозити в інших фінансових установах визнаються, коли кредитна спілка розміщує кошти в установах без наміру подальшої торгівлі ними. Ці кошти не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена і обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані іншим кредитним спілкам, яким кредитна спілка надає кошти з метою отримання договірних грошових потоків, які виключно є платежами щодо погашення основної суми боргу та процентів. Ці кредити не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена. Ці кредити обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані членам кредитної спілки. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються, коли кредитна спілка надає грошові кошти з метою створення дебіторської заборгованості члена спілки, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому кредитна спілка не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською

заборгованістю. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Для визначення кредитного ризику кредитна спілка застосовує Резерв на покриття збитків від зменшення корисності визначений «Положенням про фінансове управління Кредитною Спілкою», затвердженого рішенням спостережної ради кредитної спілки протокол № 47 від 16.12.2013 р.

Розмір необхідного резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок за конкретним кредитом визначається за формулою:

$$PЗ = П \times Н ,$$

де П - залишок заборгованості за простроченим кредитом;

Н - норматив резервування для забезпечення покриття втрат від неповернених позичок.

Нормативи резервування грошових коштів для розрахунку резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок становлять:

для 1-го рівня - 0 % залишку заборгованості;

для 2-го рівня - 35 % залишку заборгованості;

для 3-го рівня - 70 % залишку заборгованості;

для неповернених та безнадійних кредитів - 100 % залишку заборгованості.

Остаточний розрахунок суми резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок на останній день кожного місяця визначається таким чином:

$$PЗ = \sum P_1 \times 0 \% + \sum P_2 \times 35 \% / 100 + \sum P_3 \times 70 \% / 100 + \sum НП,$$

де PЗ - сума резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, що має бути сформований за станом на кінець місяця, виходячи з фактичного рівня простроченості кредитів;

$\sum P_1$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 1-го рівня;

$\sum P_2$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 2-го рівня;

$\sum P_3$ - сума залишків заборгованості за всіма кредитами з простроченістю 3-го рівня;

$\sum НП$ - сума залишків заборгованості за всіма неповерненими та безнадійними кредитами.

Сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно пов'язаним з подією, яка відбувається після визнання зменшення корисності, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується за рахунок коригування резервів. Сума сторнування визнається у прибутку чи збитку. У разі неможливості повернення дебіторської заборгованості вона списується за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності.

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права.

Якщо у кредитній спілці існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість не буде відшкодована, кредитна спілка створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості до вартості їх відшкодування. Знецінення відображається у звіті про сукупний дохід. Кредитна спілка збирає об'єктивні свідчення щодо знецінення дебіторської заборгованості, використовуючи ті ж методи та оціночні розрахунки, що й у випадку знецінення фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка аналізує дебіторську заборгованість на предмет знецінення щоквартально окремо по кожному контрагенту. У залежності від умов, строків і сум грошових коштів, отриманих в ході погашення зазначених сум, кредитна спілка створює резерв на знецінення по кожному боржнику.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні передбачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю – це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

3. Фінансові зобов'язання кредитної спілки

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є: контрактним зобов'язанням надати грошові кошти чи інший фінансовий актив; обмінятися фінансовими інструментами з іншим суб'єктом господарювання на умовах, що є потенційно не вигідними.

Фінансові зобов'язання кредитної спілки в основному складаються з:

- **внесків (вкладів) на депозитні рахунки членів спілки;**
- **кредитів, отриманих від об'єднаної кредитної спілки;**
- **коштів, залучених від інших кредитних спілок або інших фінансових установ.**

Така заборгованість обліковується з моменту надання кредитній спілці грошових коштів або інших активів.

Початкове визнання залучених коштів відбувається за їх вартістю, яка є справедливою вартістю отриманих коштів, за вирахуванням будь-яких понесених витрат на проведення операцій.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Доходи та витрати відображаються у звіті про сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

За відсутності витрат на проведення операцій балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Крім цього до інших фінансових зобов'язань кредитної спілки за МСФЗ відносяться **зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал.**

Професійні судження щодо цього питання наведені у примітці 4.11.

Згідно чинного законодавства та статуту зворотні внески членів кредитної спілки підлягають викупу на вимогу за сумою їх випуску. При первісному визнанні кредитна спілка оцінює ці фінансові зобов'язання за справедливою вартістю. Оскільки ці частки підлягають викупу на

вимогу, кредитна спілка визначає справедливу вартість таких фінансових зобов'язань, в сумі яка є неменшою, ніж сума, що підлягає сплаті за вимогою. Відповідно, кредитна спілка класифікує максимальну суму до сплати за вимогою як фінансові зобов'язання згідно з положеннями про викуп.

4. Основні засоби та нематеріальні активи

Первісна вартість придбаних основних засобів (далі – ОЗ) та нематеріальних активів складається з витрат на придбання та введення їх в експлуатацію.

Після визнання активом об'єкту основних засобів чи нематеріальних активів кредитна спілка застосовує оцінку за моделлю собівартості, згідно якої об'єкт обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а залишкова вартість заміненої частини (компонента) відноситься на витрати в звіті про сукупний дохід звітного періоду.

Витрати, пов'язані з нематеріальними активами (наприклад, його обслуговування), відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

У разі знецінення основних засобів їх вартість зменшується до вартості очікуваного відшкодування або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію залежно від того, яка з цих двох величин є вищою. Зменшення балансової вартості відноситься на фінансові результати. Витрати на знецінення активу, визнані в попередніх періодах, сторнуються, якщо відбулася зміна оцінок, застосованих для визначення очікуваного відшкодування, або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Амортизація

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Мінімальні строки експлуатації основних засобів:

офісні приміщення

60 років

транспортні засоби	20 років
еом та обладнання	2 – 15 років
інструменти, прилади та інвентар	5-12 роки
інші	12 років

Остаточний строк використання ОЗ визначається окремо за кожним об'єктом.

Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, яку кредитна спілка отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим та перебуває в стані, очікуваному по закінченні строку його корисної експлуатації. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо кредитна спілка має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його експлуатації.

До нематеріальних активів в кредитній спілці відносяться ліцензії на здійснення діяльності та ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення. Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. На термін корисної служби нематеріального активу в основному впливають правові чинники які можуть обмежувати період контролю кредитною спілкою доступу до економічних вигід від використання активу. Строки експлуатації нематеріальних активів Кредитної спілки складають 3-5 років.

5. Активи призначені для продажу

Кредитна спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Кредитна спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), кредитна спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

6. Операційна оренда

Коли Кредитна спілка виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Кредитній спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

7. Податки на прибуток

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2017 р. є платником податку на прибуток.

В термін з 01.01.2017 р. до 30.06.2017 р. кредитна спілка була неприбутковою організацією і тому відповідно до Податкового кодексу України не являлася платником податку на прибуток.

За звітний рік кредитна спілка подає до ДФС України два звіти:

- за 1 півріччя 2017 р. –Звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації;
- за 2 півріччя 2017 р. – Податкову декларація з податку на прибуток підприємств,
(як новостворене підприємство).

Поточний податок – це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

8. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами – це не фінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли кредитна спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

9. Виплати працівникам та відповідні відрахування

Зарплата, внески до фондів соціального страхування, щорічні відпускні та лікарняні, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками кредитної спілки крім преміальних за підсумками року.

Кредитна спілка визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Кредитна спілка визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток – під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Кредитна спілка не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

10. Визнання доходів та витрат

Процентні доходи та витрати визнаються в звіті про сукупний дохід для всіх боргових інструментів (крім тих, що обліковуються за справедливою вартістю) за принципом нарахування з використанням методу ефективною процентної ставки. За цим методом сплачені або отримані учасниками договору комісії, що є невід'ємною частиною розрахунку ефективною процентної ставки, витрати на проведення відповідної операції, а також премії та дисконти визнаються протягом періоду дії фінансового інструменту і включаються до процентних доходів або витрат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Усі інші доходи і витрати визнаються за принципом нарахування в тому періоді в якому вони здійснені отримані (понесені).

11. Капітал кредитної спілки

Класифікація фінансових інструментів в якості капіталу здійснюється кредитною спілкою при дотриманні таких умов:

- *параграф 16А(а) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»* зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу, якщо він надає право власникові на частку в чистих активах при ліквідації кредитної спілки. Між тим, у відповідності до національного законодавства, у разі ліквідації кредитної спілки залишок коштів резервного капіталу та додаткового капіталу (незворотні внески) після розрахунків із членами спілки та іншими кредиторами зараховується до Державного бюджету України. Інші активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до бюджету. Тобто, члени кредитної спілки не мають право при її ліквідації на отримання пропорційної частки чистих активів кредитної спілки (чистими активами суб'єкта господарювання є ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог на його активи відповідно до параграфа 16А(а) МСБО 32);
- *параграф 16А(г) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»* зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу якщо окрім зобов'язання викупу інструменту, він більше не містить інших фінансових зобов'язань. Між тим, у відповідності до національного законодавства членство у кредитній спілці дає право члену спілки одержувати від кредитної спілки кредити та користуватися іншими послугами, які надаються членам кредитної спілки відповідно до її статуту;
- фінансовий інструмент може бути погашений лише за рішенням кредитної спілки;
- стосовно фінансового інструменту діють законодавчі обмеження, що дозволяють кредитній спілці відмовити в його погашенні.

Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал, які повертаються члену в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою Кредитної спілки відповідного рішення визнаються у представленій фінансовій звітності фінансовими зобов'язаннями.

Відсотки, пов'язані з цими фінансовими інструментами *відповідно до параграфів 35 МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» та 11 тлумачення КТМФЗ 2 «Частки учасників кооперативних суб'єктів господарювання та подібні інструменти»* є витратами незалежно від того, яку юридичну форму мають сплачені суми (дивіденди, відсотки чи щось інше).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, який визначається за касовим методом визнання доходів, розподіляється за рішенням загальних зборів. При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів.

Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7 «Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок».

12. Умовні активи та зобов'язання

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигід є ймовірним.

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації призведе до серйозної

шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

13. Пов'язані сторони

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

Одним з основних принципів діяльності кредитної спілки Законом України «Про кредитні спілки» визначено рівноправність її членів. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори її членів. Усі члени кредитної спілки (в т.ч. члени органів управління) мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайового та інших внесків, а також при отриманні фінансових послуг.

Враховуючи зазначене пов'язаними особами для отримання фінансових послуг кредитна спілка визначає всіх членів органів управління та їх близькі родичі.

По пов'язаних сторонах в фінансовій звітності розкривається така інформація: розмір наданої фінансової послуги; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у примітці 20.

14. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Кредитна спілка змінює облікову політику, якщо зміна:

- 1) вимагається МСФЗ;
- 2) приводить до надання достовірної та доречної інформації про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки.

Кредитна спілка для здійснення ретроспективного застосування зміни облікової політики має коригувати залишок кожного компонента власного капіталу на початок періоду, на який впливає ця зміна, за найперший поданий попередній період, а також коригувати інші порівнювальні суми таким чином, немов би облікова політика застосовувалася завжди. Якщо ретроспективне застосування змін облікової політики є неможливим за один конкретний попередній звітний період або кілька поданих попередніх періодів, то кредитна спілка застосовує нову облікову політику станом на початок найпершого періоду, щодо якого ретроспективне застосування є можливим.

Кредитна спілка застосовує нову облікову політику перспективно, якщо на початок поточного періоду неможливо визначити кумулятивний вплив нової облікової політики до всіх попередніх періодів.

15. Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСФЗ під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не

вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 21.

16. Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Кредитна спілка використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в фінансовій звітності за представлені періоди та відображатимуться в фінансовій звітності за наступний фінансовий рік. Оцінки та судження регулярно переглядаються й базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Найсуттєвіші оцінки та судження були такими:

Безперервність діяльності

Керівництво кредитної спілки, здійснило оцінку щодо можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що кредитна спілка має ресурси для продовження діяльності у досяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості кредитної спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності здійснювалось виходячи з принципу безперервності діяльності.

Резерви під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Кредитна спілка регулярно перевіряє свій кредитний портфель щодо можливого знецінення. Під час визначення того, чи потрібно визнавати витрати на формування резервів під знецінення, керівництво кредитної спілки застосовує професійні судження про наявність ознак, що свідчать про зменшення майбутніх грошових потоків за кредитами та дебіторською заборгованістю. Такий показник може включати дані, які можна визначити та які характеризують негативну зміну платоспроможності позичальників, а також зміну економічних умов, пов'язаних з невиконанням зобов'язань за наданими кредитами. Під час розрахунку майбутніх грошових потоків кредитна спілка застосовує оцінки на основі минулого досвіду щодо витрат, пов'язаних з активами з подібними характеристиками кредитного ризику, аналогічними до тих активів у портфелі, які використовувалися для прогнозування майбутніх грошових потоків. Методика та припущення, що використовуються для оцінки сум і строків майбутніх грошових потоків, постійно аналізуються для уникнення будь-якої розбіжності між розрахунковими і фактичними витратами.

Інші джерела невизначеності.

Оцінки, які особливо чутливі до змін, стосуються резерву від знецінення дебіторської заборгованості, визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості-резерви сумнівної заборгованості, резерви майбутніх виплат (резерв відпусток). На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки життєздатності та зростання діяльності у поточних умовах.

Основні припущення стосовно майбутнього та інших ключових джерел виникнення невизначеності оцінок на дату балансу, які мають значний ризик стати причиною внесення суттєвих коригувань у балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, представлені таким чином:

	31.12.2016	31.12.2017	тис.грн.
Довгострокова кредиторська заборгованість	7683	8 059	
Резерв забезпечень	218	183	
Резерв сумнівної заборгованості	984	659	

Спілка використовує оцінки та робить допущення, які здійснюють вплив на показники, які відображені в фінансовій звітності на протязі наступного фінансового року. Оцінки та судження підлягають постійному аналізу та обумовлені минулим досвідом керівництва та інших факторах, в тому числі на очікуваннях відносно майбутніх подій.

Судження, які здійснюють найбільш значний вплив на показники, відображені в фінансовій звітності та оцінки, які можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості активів та зобов'язань на протязі наступного фінансового року, включають наступне:

Ставка дисконтування була прийнята рівною ставці ефективного відсотку застосовується середньоринкова ставка депозитів встановлена НБУ у 2017р.- 14,65%.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів та їх ліквідаційної вартості

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів та нематеріальних активів залежить від професійного судження керівництва, яке ґрунтується на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний, технічний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Порядок визначення ефективної ставки відсотку

Порядок розрахунку ефективної ставки відсотка під час первісного визнання фінансового інструменту визначається кредитною спілкою з метою забезпечення підготовки фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

Кредитна спілка самостійно визначає порядок обчислення ефективної ставки відсотка залежно від програмно-технічного забезпечення облікового процесу та з урахуванням професійного судження оснований на принципах МСФЗ.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів в якості капіталу

На сьогоднішній день в Україні існують складнощі в правильності тлумачення та застосування кредитними спілками вимог МСФЗ щодо елементів їх капіталу та розподілу доходу (прибутку) на пайові внески членів кредитних спілок.

Ці складнощі виникають, в першу чергу, у зв'язку із особливістю національного законодавства щодо визначення складових капіталу кредитних спілок.

Професійне судження управлінського персоналу базувалось на основі аналізу положень МСФЗ по схожим питанням, яке викладене в примітках 4.3 та 4.11.

Визначення критерію суттєвості (істотності) інформації в фінансовій звітності

Суттєвість (істотність) з точки зору МСФЗ застосовується кредитною спілкою для: визнання, оцінки і деталізації статей фінансової звітності та розкриття інформації в фінансовій звітності.

Керівництво кредитної спілки застосовує професійне судження щодо суттєвості (істотності) інформації для врахування ряду чинників і обставин, які є специфічними для її діяльності, результати якої розкриваються спілкою в фінансовій звітності. Визначення істотності інформації, серед іншого, вимагає від кредитної спілки і розуміння того, хто є користувачами фінансової звітності та які рішення вони приймають на її основі.

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Спілка здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вихідні дані
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки

Примітка 5. Нові та переглянуті стандарти, які не набрали чинності:

МСФЗ, Роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) та поправки до МСФЗ, які вступили в силу вперше для річної фінансової звітності для року, що закінчився 31.12.2017.

В 2017 році Кредитна Спілка почала застосовувати наступні зміни та удосконалення до стандартів, які набрали чинності з 1 січня 2017 року:

- Поправки до МСБО (IAS) 7 «Ініціатива в сфері розкриття інформації»;
- Поправки до МСБО (IAS) 12 «Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованим збитком»;
- Щорічні удосконалення МСФЗ (IFRS), 2014-2016 рр. (В частині застосування поправок до МСФЗ (IFRS) 12).

Зазначені зміни і удосконалення не зробили істотного впливу на фінансову звітність КС. Деякі нові стандарти, інтерпретації та поправки до стандартів, розкриті в фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, ще не вступили в силу і не застосовувалися Спілкою достроково.

Вплив зазначених положень наступний:

МСБО (IAS) 7 "Звіт про рух грошових коштів" доповнений вимогами до розкриття суттєвої інформації щодо змін у зобов'язаннях, пов'язаних з фінансовою діяльністю компанії (п. 44А (IAS) 7). Тепер в звіті необхідно вказувати:

- зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності;
- зміни в результаті отримання або втрати контролю над дочірніми організаціями та іншими бізнесами;
- впливу змін курсів валют;
- зміни у справедливій вартості;
- інші зміни.

Поправки стосуються тих зобов'язань, грошові потоки за якими класифіковані в звіті про рух грошових коштів як потоки від фінансової діяльності. Вимоги про розкриття застосовують також і щодо змін у фінансових активах (наприклад, активах, які хеджують зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю) в разі, якщо мали місце або майбутні грошові потоки за такими фінансовими активами будуть включені до складу грошових потоків від фінансової діяльності. Ретроспективно вимога не застосовується, і за порівняльний період інформація не наводиться.

МСБО (IAS) 12: зміни в частині визнання відкладених податкових активів

У МСБО (IAS) 12 "Податки на прибуток" (далі – (IAS) 12) внесені поправки в частині визнання відкладених податкових активів щодо нереалізованих збитків (п. 29А (IAS) 12). Стандарт передбачає, що в результаті зниження справедливої вартості фінансового інструменту через зростання ринкової процентної ставки виникає податкова різниця. Адже при продажу або погашення такого активу організація отримає відрахування для цілей оподаткування в розмірі номінальної (а не справедливої) вартості активу і тим самим зможе реалізувати відстрочений податковий актив. Кредитна Спілка є неприбутковою установою і тому не застосовує вимоги цього стандарту.

МСФЗ (IFRS) 12 "Розкриття інформації про участь в інших організаціях" (далі - МСФЗ (IFRS) 12) зобов'язує розкривати в примітках до фінансової звітності інформацію про дочірні та асоційовані організації, спільних підприємствах та операціях, а також структурованих організаціях, які не підлягають консолідації (п. 5А (IFRS) 12): вимоги до розкриття інформації застосовують і до тих часток участі, які класифікуються як призначені для продажу, для розподілу власникам або як припинена діяльність. Виняток становить узагальнена фінансова інформація (пп. В10-В16 (IFRS) 12). Відносно вибуття активів її розкривати не слід.

Нові стандарти МСФЗ:

Вимоги нових стандартів Кредитна Спілка буде враховувати при складанні фінансової звітності за періодами, встановленими наступними стандартами:

IFRS 15 Виручка за контрактами з клієнтами

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами» застосовується до першої річної фінансової звітності за період, що починається з або після 1 січня 2018 року. Стандарт забезпечує єдину комплексну модель обліку виручки на основі п'ятиступінчастої моделі, яка може застосовуватися до всіх договорів з клієнтами. П'ять кроків до моделі: - ідентифікувати договір з клієнтом; - ідентифікувати виконання зобов'язань за договором; - визначити ціну операції; - розподілити ціну операції на зобов'язання виконавця за договором; - визнавати виручку, в момент (по мірі)

виконання зобов'язання виконавця. Спілка визначила дату застосування вимог стандарту починаючи з 01.01.2018 року.

Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність в обліку податків на прибуток»

Роз'яснення передбачає порядок визначення облікової податкової позиції в ситуаціях, коли існує невизначеність щодо порядку обліку податків на прибуток.

Відповідно до Роз'яснення, організація зобов'язана:

- Встановити, яким чином необхідно виконати оцінку невизначених податкових позицій: окремо чи в сукупності; а також
- Оцінити, чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з порядком податкового обліку, який організація застосувала або планує застосувати при складанні податкової декларації, в ситуації невизначеності:
- - Якщо відповідь позитивна, то облікова податкова позиція повинна бути визначена відповідно до порядку податкового обліку, який організація застосувала або планує застосувати при підготовці податкової декларації.
- - Якщо відповідь негативна, організація зобов'язана відобразити вплив невизначеності при визначенні облікової податкової позиції.
- Дата вступу в силу: річні періоди з 1 січня 2019 року або після цієї дати.

IFRS 2 Класифікація та оцінка платежів на підставі акцій

Ці поправки вступають в силу починаючи для звітних періодів з 1 січня 2018 р. і пізніше. Затверджені поправки стосуються трьох аспектів і уточнюють окремі умови та ситуації, що виникають при виплатах, заснованих на пайових інструментах компанії. Перша поправка присвячена обліку впливу умов вступу в права по платежах на основі акцій з розрахунком грошовими коштами. Цією поправкою уточнено, що для обліку ефекту умов вступу в пайові права при оцінці платежу, заснованого на акціях, з розрахунком грошовими коштами необхідно застосовувати ті ж самі методи, як і при оцінці платежу, заснованого на акціях, з розрахунком пайовими інструментами. Зобов'язання має оцінюватися на підставі найкращої оцінки ймовірності виконання неринкових умов надання опціону на дату набрання права. Друга поправка стосується питань класифікації операцій по платежах на основі акцій, розрахунок з якими здійснюється за вирахуванням податку, утримуваного у джерела. Дана поправка вносить виключення в вимоги МСФЗ (IFRS) 2 при виконанні нетто-розрахунку, дозволяючи уникнути розбиття винагороди на два компоненти: розрахунок пайовими інструментами з співробітниками і розрахунок грошовими коштами з податковими органами. Третя поправка уточнює облік змін періоду і умов платежу на основі акцій, при яких операція з виплатою грошовими коштами пере класифікується в операцію з виплатою пайовими інструментами. Оскільки попередня редакція МСФЗ (IFRS) 2 не містила вказівок щодо відображення подібних модифікацій, що призводило до певної різноманітності при підготовці фінансової звітності, то СМСФО вказало, що, починаючи з дати модифікації угоди про виплату, заснованої на акціях з розрахунком грошовими коштами, проводиться облік як виплати з розрахунком пайовими інструментами. Є деякі особливості першого застосування опублікованих поправок: компанії звільняються від підготовки порівнянної інформації, але можливо і ретроспективне застосування, якщо воно вибирається для всіх трьох поправок відразу. Очікується, що дані поправки не зроблять впливу на фінансову звітність КС.

IFRS 9 Фінансові інструменти

Кредитна спілка починає застосовувати новий стандарт з 01 січня 2018 року. Виконання вимог МСФЗ 9 вплине на наступне:

1) класифікація й оцінка фінансових активів і фінансових зобов'язань — буде ґрунтуватись на бізнес-моделі, яка використовується для управління фінансовим активом, а також на характеристиках грошових потоків, передбачених договором;

2) знецінення — МСФЗ 9 змінює підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів (модель «понесених збитків», яка використовується в МСБО 39, замінюється на модель «очікуваних збитків»);

3) облік хеджування — нова модель обліку хеджування, відповідно до МСФЗ 9, більш тісно пов'яже облік хеджування з діяльністю з управління ризиками. Похідні фінансові інструменти, які вбудовані у фінансові активи, не відокремлюються, замість цього оцінюється весь гібридний інструмент із метою його класифікації за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Запровадження МСФЗ 9 за попередньою оцінкою управлінського персоналу не призведе до збільшення рівня збитків та не вплине на балансову вартість активів, накопичений прибуток, капітал.

IFRS 10 та IAS 28 Продаж або розподіл активів між інвестором і його асоційованими підприємствами або підприємствами спільної діяльності.

МСБО (IAS) 28: змінено порядок оцінки за справедливою вартістю

Діюча раніше редакція (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані підприємства" (далі - МСБО (IAS) 28) давала підстави вважати, що рішення про облік за справедливою вартістю організація повинна приймати по кожній інвестиції або за класами інвестицій. Відповідний вибір закріплювався в обліковій політиці.

Інвестиційні організації оцінюють інвестиції в наявні асоційовані організації або спільні підприємства за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до (IFRS) 9 "Фінансові інструменти". При цьому рішення по кожній інвестиції приймається індивідуально на момент її первісного визнання (п. 18 (IAS) 28)

Організації, які не є інвестиційними, можуть зберегти оцінку за справедливою вартістю, застосовану їх асоційованими організаціями або спільними підприємствами, які є інвестиційними, до своїх дочірнім організаціям. Рішення доведеться приймати окремо щодо кожної такої інвестиції на найбільш пізню з таких дат:

- на дату первісного визнання інвестиції в асоційовану організацію або спільне підприємство, є інвестиційною організацією;
- дату, коли асоційована організація або спільне підприємство стають інвестиційної організацією;
- коли асоційована організація або спільне підприємство, є інвестиційними, вперше стають материнською компанією.

Дата вступу в силу: річні періоди з 1 січня 2018 року

IFRS 16 Оренда Початок обов'язкового застосування в фінансової звітності з 01 січня 2019 року або після цієї дати. Цей стандарт докорінно змінює облік у орендарів. Він зобов'язує відображати активи і зобов'язання в звіті про фінансовий стан. Згідно IFRS 16 орендні зобов'язання розраховуються як дисконтування вартості майбутніх орендних платежів, а активом є право користування орендованого майна (right-of-use asset (ROU)), зникає визначення «операційна оренда». В подальшому активи ROU обліковуються відповідно МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 36 «Зменшення корисності активів», а отже в звіті про прибутки і збитки у орендаря будуть відображатися витрати з амортизації, фінансові витрати з оренди, а також можливі збитки від знецінення активу ROU. Згідно IFRS 16 будь-яка оренда для орендаря - це операція фінансування. Очікується збільшення активів і пасивів в бухгалтерському балансі. Новий

стандарт вплине майже на всі фінансові показники: співвідношення власного і позикового капіталу, коефіцієнт поточної ліквідності, оборотність активів, коефіцієнт покриття. IFRS 16 КС застосує з початку обов'язкового застосування.

Примітка 6. Розкриття статей фінансової звітності

Система МСФЗ строго не регламентує формат представлення звіту про фінансовий стан. У звіті про фінансовий стан суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації, за винятком тих випадків, коли подання в порядку зміни ліквідності дає інформацію, яка є надійною і найбільш доречною.

Для кредитних спілок, які є фінансовими установами подання активів та зобов'язань у порядку зростання чи зменшення ліквідності надає інформацію, що є обґрунтованою і більш доречною, ніж подання на основі поточні/непоточні, оскільки суб'єкт господарювання не постачає товари або послуги в межах операційного циклу, який можна чітко визначити.

Форми української фінансової звітності не дають можливості кредитним спілкам відобразити в ній інформацію про специфічні особливості їх діяльності. Тому кредитна спілка подає таку інформацію в цих примітках при описі статей звіту про фінансовий стан (Балансу).

Статті звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за МСФЗ не обов'язково класифікуються за ознакою операційності/неопераційності.

Кредитна спілка в цих примітках при розкритті інформації бере до уваги такі чинники, як суттєвість і характер, а також функцію статей доходу та витрат, з метою надання інформації, яка стосується її діяльності як фінансової установи (примітка 17).

Між тим типові форми Звіту про сукупний дохід та Звіту про рух грошових коштів, затверджені Мінфіном України для представлення фінансової звітності, заповнюються кредитною спілкою відповідно до такої класифікації звичайної діяльності спілки:

Операційна діяльність - діяльність з надання фінансових кредитів членам кредитної спілки та діяльність по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також операції, що забезпечують або виникають в наслідок проведення діяльності з надання фінансових послуг членам кредитної спілки.

Фінансова діяльність - діяльність, що призводить до зміни розміру власного та позикового капіталу кредитної спілки за рахунок залучення коштів від інших осіб, крім членів кредитної спілки. А також отримання та повернення зворотних внесків членів спілки крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Інвестиційна (інша) діяльність - діяльність з придбання та реалізації (ліквідації) необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів, у тому числі надання кредитів іншим кредитним спілкам.

Примітка 6.1 Основні засоби та Нематеріальні активи

Вартість основних засобів та нематеріальних активів, відображених в рядках 1000-1002, 1005, 1010-1012 Балансу, включає:

Кредитна спілка «Єднання через Природний Закон»
 фінансова звітність на 31 грудня 2017 року
 та за рік, що закінчився на зазначену дату
Примітки до фінансової звітності

(в тисячах гривень)	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Інші основні засоби	Нематеріальні активи	Всього
Вартість на 31 грудня 2016 р.							
Первісна вартість	882	303	16	130	8	1	1340
Накопичений знос (амортизація)	103	159	8	72	5		347
Балансова вартість	779	144	8	58	3	1	993
Надходження		34	620	16	10		680
Нарахована амортизація (знос)	15	80	15	13	1		125
Вибуття		189	16	25			230
Вибуття амортизація (знос)		153	8	25			186
Інші зміни за рік			26				27
Первісна вартість	882	148	646	121	18	1	1816
Накопичений знос (амортизація)	118	86	15	60	6		285
Балансова вартість на 31.12.2017	764	62	631	60	12	1	1530

В графі «Інші зміни за рік» вказано донарахування податку до пенсійного фонду при купівлі транспортного засобу до первісної вартості авто.

Примітка 6.2 Довгострокова дебіторська заборгованість

Кредити, надані членам кредитної спілки за строком погашення понад 12 місяців, балансова вартість яких відображена в рядку 1040 Балансу складають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Заборгованість за кредитами, строк повернення яких складає понад 12 місяців	10817	8994
Резерв під знецінення кредитів	(81)	(98)
Нарахована сума дисконту по довгостроковій заборгованості	(1)	(106)
Всього довгострокова заборгованість за кредитами, наданими членам кредитної спілки	10 735	8790
Пайові внески в ОКС	48	18
Всього довгострокова заборгованість	10783	8808

Примітка 6.3 Інша дебіторська заборгованість

Інша дебіторська заборгованість, балансова вартість якої відображена в рядку 1155 Балансу включає:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Розрахунки по поверненню збитків	42	43
Резерв на суму збитків	(42)	(43)
Розрахунки по судовим витратам	27	15
Розрахунки за короткостроковими кредитами	7 151	6859
Резерв на суму короткострокових кредитів	(505)	(818)
Всього	6673	6057

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого

юридичного права. Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні переплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Всього кредити, надані членам кредитної спілки (за вирахуванням резервів)	17382	14937
Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами	2576	2453

Упродовж 2017 року в сумі резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, наданих членам кредитної спілки відбулися такі зміни:

	прострочені від 31 до 90 днів	прострочені від 91 до 180 днів	прострочені від 181 до 365 днів	прострочені понад 12 місяців	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>					
Резерв на 31.12.2016	0	27	34	855	916
Збільшення резерву		36		4	40
Зменшення резерву			1		1
Списання заборгованості				369	369
Резерв на 31.12.2017	0	63	33	490	586

Примітка 6.4 Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів

Заборгованість за нарахованими відсотками за наданими кредитами членам кредитної спілки за, балансова вартість яких відображена в рядку 1140 Балансу складають:

	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками	361	405
Резерв за нарахованими відсотками	(73)	(68)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	288	337

Примітка 6.5 Дебіторська заборгованість за виданими авансами

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами, відображена в рядку 1130 Балансу, складає:

	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	3	297
Всього	3	297

Примітка 6.6 Депозити в інших фінансових установах

Фінансові інвестиції, балансова вартість яких відображена в рядку 1160 Балансу, включає:

	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Грошові кошти на депозитних рахунках у банках, що розміщенні на термін більше, ніж 30 днів	611	201

Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці	100	0
Мінус: резерв під знецінення заборгованості	-	-
Всього коштів в (заборгованості) інших фінансових установах	711	201

За станом на 31 грудня 2017 року та на 31 грудня 2016 року всі кошти на депозитах є непростроченими, не знеціненими і не забезпечуються заставою.

Примітка 6.7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені в рядку 1165 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Грошові кошти у касі	909	732
Грошові кошти на банківських рахунках	530	492
Грошові еквіваленти		
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	1439	1224

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти та кошти на банківських рахунках кредитної спілки. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Примітка 6.8 Фінансові зобов'язання

1. **Залучені кошти членів кредитної спілки**, балансова вартість яких відображена в рядках 1515, 1610, 1690 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Інші довгострокові зобов'язання (рядок 1515), в т.ч.	8059	7674
залучені кошти зі строком погашення понад 12 міс.	7279	6970
зворотні обов'язкові внески пайового типу	780	704
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями – залучені кошти на строк понад 12 місяців із датою погашення в поточному році (рядок 1610)	9847	5107
Інші поточні зобов'язання (рядок 1690), в т.ч.:	928	2390
заборгованість за залученими коштами на строк менше ніж 12 міс.	727	2065
заборгованість за нарахованими відсотками за залученими коштами	201	287
заборгованість за кредитами, наданими ОКС	0	20
інша заборгованість	0	18
Всього зобов'язання за залученими коштами:	18834	15171
Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади)	297	262

2. **Інші зобов'язання**, балансова вартість яких відображена в рядках 1620, 1625, 1630 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	Рядок балансу	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	77	19
Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	19	4
Кредиторська заборгованість за розрахунками з	1630	29	17

(в тисячах гривень)	Рядок балансу	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
оплати праці			
Всього інші зобов'язання		125	40

Примітка 6.9 Інші поточні забезпечення

Інші поточні забезпечення, балансова вартість яких відображена в рядку 1660 Балансу, включає:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Нараховані забезпечення на виплату відпусток	183	218

Примітка 6.10 Капітал кредитної спілки

Власний капітал Кредитної спілки, відображений в рядках 1405, 1415, 1420 Балансу, складається з таких компонентів:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Капітал у дооцінках	478	478
Резервний капітал, сформований за рахунок у т.ч.:	2553	2745
вступних внесків	399	348
доходу		327
необов'язкових членських внесків	2154	2070
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(746)	(752)
Всього капітал	2285	2471

Рух складових капіталу відображений у Звіті про власний капіталу.

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені статутом та положенням про фінансове управління кредитної спілки. Порядок розподілу прибутку зазначено в примітці 4.11.

Примітка 6.11 Доходи та витрати кредитної спілки

1. **Інші операційні доходи кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2120 відповідно, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки	6615	5281
Відшкодування раніше списаних активів	143	304
Доходи від відшкодування судових витрат	10	7
Всього інші операційні доходи	6768	5592

2. **Операційні витрати кредитної спілки**, відображені в складі операційних та фінансових витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках 2130, 2180, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Адміністративні витрати, в т.ч.:	3627	2707
матеріальні витрати	177	364
витрати на оплату праці	1488	1513
відрахування на соціальні заходи	316	320

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
амортизація	326	65
інші витрати	1320	445
Інші операційні витрати, в т.ч.:	3862	2977
нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	3651	2805
Інші витрати	211	172
Всього операційні витрати	7489	5684

3. **Інші фінансові доходи кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2220 відповідно, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у банках та в об'єднаній кредитній спілці	15	13
Амортизація дисконту за довгостроковими активами	218	255
Всього фінансові доходи	233	268

3. **Фінансові витрати кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2250 відповідно, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Нарахований дисконт за довгостроковими активами	186	238
Всього фінансові витрати	186	238

4. **Інші доходи кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2240 в звітному році відсутні, в минулому році склали 198 тис. грн..

5. **Інші витрати кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2270, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Списання необоротних активів	7	0
Собівартість реалізованих необоротних активів	0	198
Всього інші витрати	7	198

Примітка 7. Управління ризиками

Метою управління ризиками кредитної спілки є:

- забезпечення утримання ризиків кредитної спілки на безпечному рівні на постійній основі;
- сприяння ефективному управлінню активами і пасивами кредитної спілки, зокрема запобігання неадекватному використанню коштів;
- забезпечення дотримання необхідного рівня ліквідності активів кредитної спілки;

- дотримання під час управління активами і пасивами кредитної спілки обмежень, визначених законодавством України, а також принципів, внутрішніх правил, процедур та лімітів, визначених нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг;
- вчасне надання керівництву кредитної спілки належної інформації (звітів) про стан управління ризиками активів та пасивів кредитної спілки.

Відповідно до внутрішніх положень кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом не отриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування;
- складання прогнозів руху грошових коштів, яке включає заплановані видачі та повернення кредитів.

Ринковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур;
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Інформація щодо платежів за фінансовими зобов'язаннями Спілки в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Дата звіту	Вид заборгованості	Заборгованість за строками погашення, грн.			
		до 3-х міс-в	от 3-х до 12-ти міс-в	от 12-ти міс-в	ВСЕГО:
31.12.2017	Заборгованість за кредитами	944 576,15	6 206 557,10	10 817 234,20	17 968 367,45
	Резерв сумнівної заборгованості	410 526,64	94 472,66	81 211,97	586 211,27
	Чиста сума заборгованості	534 049,51	6 112 084,44	10 736 022,23	17 382 156,18
	Заборгованість за відсотками	361 348,62			361 348,62
	Резерв сумнівної заборгованості	73 193,08		0	73 193,08
	Чиста сума заборгованості	288 155,54	0,00	0,00	288 155,54
31.12.2016	Заборгованість за кредитами	1 010 541,51	5 848 526,98	8 993 721,27	15 852 789,76
	Резерв сумнівної заборгованості	776 726,39	40 951,18	98 388,07	916 065,64
	Чиста сума заборгованості	233 815,12	5 807 575,80	8 895 333,20	14 936 724,12
	Заборгованість за відсотками	404 609,95			404 609,95
	Резерв сумнівної заборгованості	67 490,76		0	67 490,76
	Чиста сума заборгованості	337 119,19	0,00	0,00	337 119,19

Робота служби внутрішнього аудиту. З метою удосконалення системи управління ризиками, контролю та управління; для забезпечення надійності та ефективності системи внутрішнього контролю в КС «Єднання через Природний Закон» створена служба внутрішнього аудиту

(контролю), діяльність якої регламентована «Положенням про службу внутрішнього аудиту (контролю) кредитної спілки «Єднання через Природний Закон», затвердженого рішенням спостережної ради спілки (Протокол № 39 від 18.09.2014 року).

Служба внутрішнього аудиту спілки є органом оперативного контролю спостережної ради, підпорядковується спостережній раді спілки та звітує перед нею.

Діяльність служби внутрішнього аудиту спілки у 2017 році була направлена на перевірку й оцінку адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та якості виконання призначених обов'язків працівниками спілки, надання незалежної оцінки системи внутрішнього контролю, встановленого контролю за ризиками, зменшення ризиків у проведенні операцій, пов'язаних з раціональним та ефективним використанням ресурсів Спілки.

Управління капіталом. Для забезпечення стабільної діяльності кредитної спілки, своєчасного виконання ними зобов'язань перед своїми членами, а також запобігання можливим втратам капіталу через ризики, що притаманні діяльності кредитних спілок дотримується встановлених на законодавчому рівні нормативам.

Положенням (№ 7 від 16.01.2004р. зі змінами) встановлюються нормативи щодо капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності, порядок формування та використання страхового резерву, а також критерії якості системи управління.

Дотримання нормативів діяльності кредитної спілки станом на 31.12.2017 року

Номер пункту полож.	Назва	Нормативне значення %%	Фактичне значення %%	Дотримання
	Група нормативів	Група 2	X	X
2.2.1.	Достатність капіталу	10.0	16,35	ТАК
2.2.2.	Коефіцієнт платіжоспроможності	7.0	17,96	ТАК
2.2.2.	Платоспроможність зобов'язання	10.0	0	ТАК
2.2.2.	Платоспроможність (збитки)	25.0	18,5	ТАК
2.2.3.	Резервний капітал	15.0	12,88	НІ
2.2.4.	Мінімальний нормативний резервний капітал	5.0	7,4	ТАК
2.2.4.	Розміщення нормативного резервного капіталу	908920,30	1345722,41	ТАК
2.2.5.	Розподіл на пай	X	X	ТАК
3.1.	Проблемні кредити до кредитів	10.0	2,69	ТАК
3.2.1.	Максимальний кредит	20.0	5,04	ТАК
3.2.2.	Максим. залишок кредиту	25.0	5,86	ТАК
3.2.3.	Великі ризики	80.0	0	ТАК
3.2.4.	Кошти від юросіб	50.0	0	ТАК
3.2.5.	Забов'язання перед членом КС	10.0	8,7	ТАК
3.2.6.	Забов'язання перед 3-ми особами	100.0	0	ТАК
3.3.1.	Прибутковість	100.0	93,83	НІ
3.3.2.	Збитки	1206986,93	473174,31	ТАК
4.1.1.	Миттєва ліквідність	10.0	10	ТАК
4.2.1.	Короткострокова ліквідність	100.0	397,58	ТАК

Примітка 8. Умовні активи та умовні зобов'язання

Судові позови. Протягом 2017 року спілкою подавалися до суду позови до членів кредитної спілки-позичальників, які порушували умови кредитних договорів. Всі позови кредитної спілки були задоволені на користь спілки в повному обсязі.

Економічне середовище – Спілка здійснює свою основну діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися. Подальший економічний розвиток залежить від спектру ефективних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Спілки. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів, а також на здатність Спілки сплачувати заборгованості згідно строків погашення.

Керівництво Спілки провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визнаних активів, а також повноти визнаних зобов'язань. Однак Спілка ще досі знаходиться під впливом нестабільності, вказаної вище.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів – Внаслідок ситуації, яка склалась на в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Спілки. Ступінь повернення цих активів в значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Спілки, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та пожвавлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Спілки визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Примітка 9. Операції з пов'язаними сторонами

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

До пов'язаних сторін кредитна спілка, як зазначено в примітці 4.13 відносяться всі члени органів управління та працівників спілки.

Розкриття інформації щодо фінансових послуг та інших операцій які здійснювались з пов'язаними сторонами:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2017 р.	на 31 грудня 2016 р.
Виплата заробітної плати членам правління	582	543
Виплати по депозитним внескам (проценти)	38	185
Сплата за товари, послуги та оренду членам правління	834	473
Разом	1454	1201

Операції з пов'язаними сторонами здійснювались кредитною спілкою на загальних підставах.

Примітка 10. Звітність за сегментами.

Спілка має один основний сегмент - надання фінансових послуг (надання кредитів та залучення депозитів).

Примітка 11. Події що відбулись після звітної дати

На дату надання фінансової звітності кредитна спілка не ідентифікувала подій, які б вимагали коригування після звітного періоду в розумінні МСБО 10.

Дата затвердження звіту 27.02.2018 року

Голова правління

М.В. Трифонов

Головний бухгалтер

Є.В. Мовчан